

- © del text: Pep Albanell i Tortadés, 2022
© del pròleg: Antoni Munné-Jordà, 2022
© d'aquesta edició: Pagès Editors, S.L., 2022

Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
editorial@pageseditors.cat
www.pageseditors.cat

Primera edició: març de 2022
ISBN: 978-84-1303-346-4
DL: L 141-2022

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S.L
www.bobala.cat

↵ imprès a **lleida** ▶

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.

ALBANELL, UN DELS GRANS

Albanell és un dels noms grans de la literatura catalana que va sortir al darrer terç del segle xx, l'anomenada «generació dels setanta» —la primera dels qui ja no havien viscut la guerra però van debutar contra el franquisme—, i qui llegeixi els contes de *Les bèsties i la pols* sabrà, si és que no ho sabia, que també és un dels noms grans de la literatura de ciència-ficció.

Josep Albanell va néixer a Vic, el 1945, i va passar la infantesa i l'adolescència a la Seu d'Urgell; semblen simples dades biogràfiques, però sobretot són dades literàries: qui el llegeix hi troba una clara reivindicació del lèxic i els modismes dels anys de formació. I també, i sobretot, una clara reivindicació de la literatura de gènere fantàstic: fantasia, terror i sobretot ciència-ficció, que és el que ens interessa aquí. Ho trobem als primers contes publicats, com «Del verd a l'absurd seguint per tota la gamma» (*Telelestel*, 153, 1969), amb un fenomen produït pel pol·len d'una flor que els astronautes han portat de Saturn, o «La calor» (*El Pont*, 52, 1971), amb un fenomen imaginat que s'estén de debò al món real. També toca les altres varietats del fantàstic, com el terror: al primer llibre que publica, el 1973, el recull de contes *Les parets de l'insomni*, premi Víctor Català 1972, inclou el conte metafòric «Com un vampir» —i el

1975 publica l'únic llibre de poemes, *Tractat de vampirologia*—, i el 1977 dona a conèixer a *Serra d'Or* «Mirall de licantropia», sis contes sobre l'home llop que el 1980 inclourà al volum *L'amor ens retratava la nuesa*.

Mentrestant Albanell, home amable i sociable inclinat a l'amistat i la col·laboració, al principi dels anys setanta, amb quatre col·legues que també iniciaven la carrera literària, va arrencar el projecte d'escriure una novel·la col·lectiva de ciència-ficció. Cadascun n'havia de redactar un capítol, que el següent continuaria; només en van fer la primera ronda de cinc, i el projecte va quedar encallat i inèdit. Els autors eren Miquel Desclot, Carles Reig, Josep Albanell, Jaume Cabré i Joaquim Soler. Amb les inicials dels cognoms de tots cinc, Albanell va confegir l'acrònim Dracs, i Jaume Cabré hi va afegir el nom d'Ofèlia. Així va néixer el pseudònim col·lectiu Ofèlia Dracs, que si bé no va dur a terme aquell primer propòsit, amb el temps es va mostrar promiscu i prolífic en altres projectes de diversos gèneres literaris. Alterant i ampliant components —hi van passar catorze escriptors més—, el 1979 el col·lectiu va guanyar el premi La Sonrisa Vertical, de literatura eròtica, amb *Deu pometes té el pomer* (1980) i posteriorment, entre altres volums, el 1981 van publicar *Lovecraft, Lovecraft!*, de terror, i el 1985 *Essa efa*, ja obertament de ciència-ficció. Els contes d'Albanell en aquests dos darrers reculls són inclosos en aquest volum, i també el del projecte inicial del col·lectiu, que hem titulat «Proto-Dracs» —seguint la denominació de l'únic text publicat d'aquella obra inacabada, el de Joaquim Soler, al llibre d'homenatge *Essa de Dracs* (1994), en què constava com a «Proto-Ofèlia».

Posats en l'apartat de pseudònims i noms de ploma, Albanell, que el 1974 va guanyar el premi Sant Jordi i així començava a donar a conèixer la seva important obra de novel·lista de primer rengle, ha endreçat la seva extensíssima obra amb la utilització de tres signatures. Així, signa la producció de literatura adulta com a Josep Albanell, la juvenil i de gènere com a Pep Albanell i la infantil com a Joles Sennell. Aquest darrer nom, sortit també d'un pseudònim col·lectiu —amb Carles Senpau, ajuntant la primera síl·laba i l'última dels noms Josep i Carles i els cognoms Senpau i Albanell—, l'ha emprat en solitari des de *La guia fantàstica* (1977), una de les seves novel·les de fantasia per al públic jove més divulgades.

Aquest paràgraf d'ara hauria d'anar entre parèntesis, o entre guions o entre claudàtors, perquè es refereix a coses que no corresponen a aquest volum: només vol fer dos escolis d'aspectes del paràgraf anterior, que allà l'haurien entrebancat. A la referència a l'obra de novel·lista de primer rengle d'Albanell, convé fer constar que la seva novel·la alhora simbòlica i fantàstica *Ventada de morts* (*Habitants de la nit*) (1978) complementa perfectament el sentit, el valor i la transcendència de *Totes les bèsties de càrrega* (1967) de Pedrolo en la superació que totes dues van representar del realisme de la novel·lística de postguerra i la incorporació de les noves eines literàries. I sobre la referència final a la dedicació d'Albanell al públic més jove també convé fer notar que, com en el cas d'altres escriptors com Joaquim Carbó o Montserrat Galícia, és injust que la seva meritòria i valuosa voluntat de servei a la formació dels nous lectors, per més considerable i considerada i valorada que hagi estat,

també hagi provocat una certa ocultació de la faceta d'escriptor sense més atributs.

Però aquesta presentació ja s'iniciava dient que aquest volum servirà per a valorar un altre aspecte primordial d'Albanell, el de gran escriptor de ciència-ficció.

La ciència-ficció d'Albanell arrenca del mestratge dels clàssics, la gran època de la postguerra mundial dominada per la guerra freda i l'amenaça de l'holocaust nuclear, després subvertida pels renovadors dels anys seixanta, el temps del canvi sociològic i de mentalitat, les noves percepcions psicodèliques i l'aventura espacial, que completa la base formativa del nou autor.

L'any 1976 Albanell va publicar el recull *Si fa no fa, fals*, amb dotze textos de gèneres i temes diversos. Hi recuperava els contes publicats a *Telelestele* i *El Pont*, algun conte al límit entre gèneres, com «L'home que volia volar» i que ho aconsegueix una sola vegada, i sobretot «Mans com ocells», un preciós conte desolat amb els alumnes que maten el professor en el context d'una guerra planetària total. El mateix any va sortir *Qualsevol-cosa-ficció*, títol que Albanell justificava al final de la Dedicatòria amb una citació de *La novela de ciencia ficción* de J. I. Ferreras (1972): «Ara es parla de New-Thing, de New Wave Fiction, de Speculative Fiction i, com ha remarcat un crític humorista, de Something Fiction.» El volum havia guanyat el premi Ciutat de Manacor i aplegava vint-i-dos contes fantàstics, de terror i de ciència-ficció; dels més de ciència-ficció: «L'edifici», distopia postapocalíptica; «El forat», que comunica universos; «L'altre carril», sobre el doble; «La marciàna», broma sexual a un astronauta; «A Io», amb un astronauta encongint en terra de dones gegants; «Sobre

el temps», amb viatge en el temps que espatlla el temps real; «Esturçons», al límit amb el terror.

Dins *A la vora de l'estufa* (1980), amb textos publicats a *Cavall Fort*, *Tretzevents* i *Rodamón*, va incloure el conte «El terratrèmol», distopia amb al·legoria política. Amb el col·lectiu *Ofèlia Dracs*, Albanell va publicar els contes «La invasió», amb incursió extraterrestre, dins *Lovecraft, Lovecraft!* (1981), i «Suïcidi d'estat», amb un experiment del que anomena telebiologia, dins *Essa efa* (1985). A *Animal de competició* (1983) inclou els contes «L'incomprens», amb una solució dràstica per als problemes de trànsit a Barcelona, i «El pornògraf», en un futur d'alimentació sintètica. A *Joc de miralls i llunes*, també de 1983, ofereix un conjunt de proses sense títol, entre surrealistes i poètiques, des del fantàstic meravellós fins a la referència lovecraftiana, passant per la reencarnació.

L'any 1986 Albanell va aplegar els seus relats de ciència-ficció a *L'implacable naufragi de la pols*. A la Justificació explica: «Des de molt jove que soc lector entusiasta de la ciència-ficció. Soc, el que se'n diria en l'argot del gènere, un "fan". I des que vaig començar a escriure una de les meves il·lusions ha estat escriure tot un llibre dedicat a la SF. En realitat, fa uns anys, vaig publicar un llibre de contes titulat *Qualsevol-cosa-ficció* que ja pretenia ser una contribució personal a l'escassa SF catalana del moment. El recull, però, no acabava d'encaixar ben bé en els límits —prou amplis i elàstics, d'altra banda— del gènere. I com que l'obsessió d'escriure SF no m'ha deixat mai de petges, ara, tot de cop, m'adono que, dispers en la selva caòtica de la meva obra, hi ha prou material per muntar un llibre.» Al recull hi ha contes inèdits com «El gran lament», de sàtira de

crítica literària, «L'inútil salt de la bèstia» i «Gòfies galàctiques»; els dos contes dels reculls d'Ofèlia Dracs; «El pornògraf» transformat en «El pornòfil» i «L'edifici» transformat en «L'implacable naufragi de la pols».

Com que amb l'edat no li minvava l'entusiasme, va continuar incloent contes del gènere en altres reculls. Així, a *Fantasies auxiliars administratives* (1993) hi ha «El fracàs de l'oncle conco» i «La gran aventura», amb invents entorn de la literatura; «Ni un àngel que baixés expressament», amb un àngel despistat; «Benvolgut senyor Francesc Senyor Benvolgut», amb la simbiosi del treballador i l'ordinador, i «Un cas poc corrent», amb un home modificat per un error de l'ordre universal. A *Dolor de rosa* (1994) recupera «L'estraperlista del temps», entorn de l'inventor d'una màquina del temps, publicat a *Cavall Fort* el 1982. A *Xamfrà de tardor* (1999) hi ha «La porta d'Advent», amb la porta meravellosa que duu a una altra realitat, i a *Una mica de mort* (1999), premi Sant Carles Borromeu de contes i narracions, hi ha «L'àncora», feta del record d'una amant jove, i «L'olor terrible de la por», amb l'alè d'una immigrant. També el 1999 va publicar *Zoofilia*, premi de novel·la curta Manuel Cerqueda Escaler, a Andorra, amb una dalai-lamessa que ha fet un programa informàtic per a rectificar la conducta dels mascles i escampar-lo pel món. I dins l'abundantíssima producció infantil signada com a Joles Sennell ha continuat utilitzant molts temes de ciència-ficció —*L'habitant del no-res*, 1987; *El món inventat*, 1990; *El Dinociment*, *El món rar de l'Estrafó*, *Quatre pecetes i mitja*, 1998; *El superheroi de la tele*, 1999; *Fades, bruixes i companyia*, 2011—, sovint amb procediments acostats a la fantasia meravellosa clàssi-

ca, amb què ha continuat afaïçonant el gust dels nous lectors del gènere fantàstic.

I encara aquest volum inclou el darrer, per ara, relat d'Albanell dins el gènere, «El que triga a arribar la fi de l'hivern», enllestit el gener de 2021, el «segon any de la pandèmia», inèdit fins ara. És un conte corprenedor, sobre el contacte amb algú que manifesta que no és d'aquest món. Escrit des de la privilegiada perspectiva de qui pot mirar enrere i acostar-se a la comprensió de l'enigma de l'experiència viscuda, el relat sotmet el lector a un seguit de sacsejades emocionals compartides amb el protagonista.

La ciència-ficció de Josep Albanell, que ara podem llegir aplegada en la selecció d'aquest volum, arrenca del malson distòpic de l'holocaust nuclear dels clàssics dels anys cinquanta, continua amb la ironia sobre l'abassegament tecnològic, amplia horitzons amb la irrupció dels nous estímuls dels anys seixanta, admet el contacte al·legòric amb l'inexplicable, i acaba amb unes greus, madures reflexions sobre la condició humana enfrontada a l'incomprensible, sempre amb una prosa imaginativa i reivindicativa, sempre amb el gust pel llenguatge i per les imatges que permet crear. El llibre que ara honora la col·lecció «Ciència-ficció» s'estructura en tres parts, ben marcades però ben permeables: la ciència-ficció més clàssica a «Les bèsties i la pols», la visió satírica i enjogassada a «Gòfies galàctiques», i el fascinant pas a la realitat altra que no deixa de ser una altra mena de realitat a «Sideca(r)s».

Els trenta-un contes d'aquest volum compilatori tenen aquesta procedència: «El forat», «L'altre carril», «La marciana», «A Io», «Sobre el temps» i «Eскурçons»

(de *Qualsevol-cosa-ficció*, 1976); «L'implacable naufragi de la pols» (de *Qualsevol-cosa-ficció*, 1976, amb el títol «L'edifici», i de *L'implacable naufragi de la pols*, 1986); «L'inútil salt de la bèstia» i «Gòfies galàctiques» (de *L'implacable naufragi de la pols*, 1986); «La invasió» (de *Lovecraft, Lovecraft!*, 1981, i *L'implacable naufragi de la pols*, 1986); «El pornòfil» (de *L'implacable naufragi de la pols*, 1986, i abans, com «El pornògraf», d'*Animal de competició*, 1983); «Suïcidi d'estat» (d'*Essa efa*, 1985, i *L'implacable naufragi de la pols*, 1986); «L'incompres» (d'*Animal de competició*, 1983); «El llibre» i «L'estranya migranya» (de *Cavall Fort*); «Mans com ocells» (de *Si fa no fa, fals*, 1976); «Terratrèmol» (de *A la vora de l'estufa*, 1980, com «El terratrèmol»); «L'estraperlista del temps» (de *Dolor de rosa*, 1994, abans a *Cavall Fort*, 1982); «El fracàs de l'oncle conco», «La gran aventura», «Ni un àngel que baixés expressament», «Benvolgut senyor Francesc Senyor Benvolgut» i «Calderiana» (de *Fantasies auxiliars administratives*, 1993; «Calderiana» amb el títol «Un cas poc corrent»); «Un bruixot de segona» (de *Fades, bruixes i companyia*, 2011); «Inservibles imatges velles» i «A tocar del Necronomicó» (de *Joc de miralls i llunes*, 1983); «La porta» (de *Xamfrà de tardor*, 1999, amb el títol «La porta d'Advent»), i «L'àncora» i «L'olor terrible de la por» (d'*Una mica de mort*, 1998). «Proto-Dracs» i «El que triga a arribar la fi de l'hivern» es publiquen per primera vegada en aquest volum.

Un volum de consolidació d'un autor dels més grans, que també pot ser una descoberta meravellosa i una incitació a recuperar els altres títols de Josep Albanell.

A. MUNNÉ-JORDÀ

L'IMPLACABLE NAUFRAGI DE LA POLS

Vaig néixer, com tothom, al primer pis. A l'últim, vaja, el de dalt de tot. I, lògicament, no en recordo re. El meu primer record, boirós i llunyà com solen ser aquesta mena de rememorances, és del primer test que em van fer passar: em veig intentant encaixar les peces d'un estrany trencaclosques sota la mirada atenta d'un instructor. Devia tenir poc més de quatre anys, jo, llavors. En tinc d'altres, de records, tan vagues i imprecisos com aquest. Records de llargues fileres de nens pels passadissos, del soroll dels altaveus i les pantalles de les classes, de les cerimonioses preparacions per a les sessions de psiquipnosi... Encara no sabia re, encara no m'ho havien ensenyat. L'únic que sabia era que el meu temps l'havia d'esmerçar en les diferents ocupacions dels nois de l'edifici: classes, estudi, exercicis físics, psicoseccions de diferent mena i les llargues tirades per passadissos i passadissos, d'habitació en habitació, baixar escales... Mai no m'havia preguntat encara per què sempre les baixàvem, les escales, i mai no les pujàvem. Però quan m'hi vaig començar a capficar, no em va caldre fer cap pregunta. El mateix dia que se'm va plantejar la qüestió me la van resoldre. Jo, com tothom, vivia a l'Edifici, una construcció immensa, quasi incommensurable, que tenia més de dos mil pisos i que gairebé arribava als deu

mil metres d'alçada. Els pisos superiors tenien una llargada de quasi cinc quilòmetres. Els inferiors superaven els deu quilòmetres... Sense obertures a l'exterior, tot el nostre món era —havia de ser— l'Edifici. Naixem dalt de tot. Els últims pisos els travessem quan som nadons, en bressols, sota la vigilància de ves a saber quines dides. Travessant i baixant els pisos aprenem a caminar, a parlar, a distingir les primeres coses. Els primers anys, és clar, es triga més a baixar: així que camines sol amb un mínim de seguretat, has de ser tu mateix qui recorri els passadissos, qui baixi les escales, al costat d'altres companys de la teva edat. Mai menges ni dorms ni jugues ni estudies en el mateix lloc. Sempre vas travessant els pisos de cap a cap, d'una escala a l'altra, parant-te per estudiar o menjar o dormir. Mai veus la mateixa habitació dues vegades. Sempre endavant, avall, avall. I sempre a peu, pels teus propis mitjans, des que et pots valdre de les cames, les mans i el teu propi enteniment. Em van dir que el que fèiem era baixar a terra, arran de terra per sortir al món exterior. Va ser quan em vaig assabentar que hi havia un món exterior. Com si l'Edifici fos una mena de noviciat on fem el tirocini que ens prepara per entrar en el món exterior. Ni jo ni cap dels meus companys tenia una idea gaire clara del que era, de com era aquest món que ens esperava fora. Però mai ningú no ens en donava detalls. Només —i no pas gaire— l'esmentaven a les classes com a objectiu últim i a les converses amb els instructors i tutors hom s'hi referia indirectament. No podíem imaginar-nos-el, ja que el que havíem vist sempre eren passadissos, sales, escales... Ni un dibuix ni una pel·lícula ni una inducció hipnòtica, re. Existia, però no sabíem com, què, qui.

I anàvem baixant. A poc a poc el meu grup inicial, la gent que va néixer amb mi i que baixava amb mi, s'anava reduint. Avui faltava aquell, demà l'altre. Cada test periòdic marcava una nova reducció del grup; em van dir que se'ns dividia segons les nostres aptituds i inclinacions personals per especialitzar-nos en tasques diferents. La majoria —més del noranta-nou per cent— estava destinada a sortir al món exterior. Només una fracció reduïdíssima de cada grup es quedaria per renovar el personal de serveis de l'Edifici. Era gent que no veuria mai el món de fora, que mai no sabria com és. Jo, com tothom, no vaig saber fins a l'últim moment, als últims pisos, als de baix, si em quedaria o sortiria. Mentrestant vaig anar creixent. Com més anava, més temps dedicava a l'exercici físic, a enfortir els músculs i a augmentar la rapidesa dels meus reflexos. Entre nosaltres ens dèiem que la vida, a fora, devia ser difícil, per això ens havíem de preparar tan bé, per això havíem de ser forts i resistents com murs de formigó. Els últims pisos eren els més grans i pesats de recórrer. Sovint, ara, ens feien passar per llargs corredors plens d'obstacles i perills, i trigàvem hores i hores a anar d'un cap a l'altre i mai sabies quan s'acabaria la prova, si duraria una setmana seguida o dues, si podries reposar, menjar, disposar d'una estona per fer el que volguessis. Sí, la vida, als últims pisos, no és gaire agradable. L'únic al·licient és assolir el nivell de terra, l'últim nivell, el de sortida. El meu grup va arribar al tercer pis en el moment òptim del nostre desenvolupament físic. Érem forts, durs i resistents com el cuir adobat. I tots érem bons tècnics mecànics en engranatges i transmissions de primer grau (les més complexes, no cal dir). Ningú no ens ho havia

confirmat, però era evident que aquesta seria la nostra feina a l'exterior. Al segon pis —només ens en quedava un per sortir— van començar les sorpreses agradables: ens vam trobar amb un estol de noies de la nostra edat que ens esperaven. Eren exactament tantes com nois. I, pel que vam poder comprovar, estaven triades acuradament: hi havia una noia destinada a cadascú de nosaltres. No va ser gens difícil: aviat vam estar tots aparellats sense cap mena de problemes: a cadascú li agradava només una de les noies. La meva parella, rossa, no massa alta, de pits petits, m'ho va explicar: havien estat triades com a mares per les seves possibilitats genètiques. Sabia, fins i tot, que estava destinada a mi des de feia set o vuit pisos. Alguns companys van prenyar la parella en pocs dies. Els van separar de seguida. Jo, malgrat les píndoles conceptives, vaig trigar dues setmanes. I després, amb una mica de recança, vaig haver de seguir avançant. Però m'esperava una segona noia més endavant. I després d'aquesta una altra. Totes tres magnífiques, inoblidables. Tres mares sensacionals. Estic segur que en sortiran tres fills immillorables. A la fi del segon pis hi havia una confortabilíssima zona de relaxament i repòs. M'hi van fer estar uns quants dies per recuperar forces, però al primer pis, a la planta baixa, van tornar els entrenaments intensos, les classes més dures i el repàs exhaustiu dels nostres coneixements de mecànica. I vaig arribar al *hall* de sortida. Aquell dia havia dormit satisfactòriament malgrat la cinta psicohipnòtica, que aquesta vegada havia estat suau i estimulante. M'havien donat un abundant esmorzar i em van fer prendre unes píndoles que no havia pres mai. Els metges em van fer l'última revisió i em van declarar definitivament apte.

Jo exultava davant la cambra de sortida. Es va obrir la comporta. Vaig entrar al cubicle. Darrere meu, la comporta va baixar. Al davant tenia una pantalla il·luminada que mostrava com una mena de plànol molt complex en el qual hi havia, senyalat en negre i vermell, un trajecte. Ho vaig reconèixer tot de seguida: tenia el trajecte gravat a la memòria, me'l devien haver imprès al subconscient en les últimes sessions de psicotipnosi. Abans d'obrir-me la comporta de sortida es va obrir una portella al meu costat i va aparèixer un petit sarró. Me'l vaig penjar al coll. I es va obrir la sortida. Davant meu hi havia un llarg corredor. Al capdavant hi havia una altra porta. Era d'aquelles dobles i hermètiques —formaven part d'alguns dels meus exercicis de preparació— que, després d'haver-les obert, es tornen a tancar automàticament. Vaig travessar el doble llinard. I just en el moment que vaig ser fora, es va activar el magnetòfon que hi havia en el sarró i em va donar les instruccions: havia d'anar al lloc assenyalat en el plànol gravat a la meva memòria i revisar el funcionament dels engranatges i de les corretges de transmissió d'una de les màquines —enormes construccions colossals— que alimentaven, sostenien i possibilitaven l'Edifici. Mai no hauria imaginat que l'exterior fos de la manera que era. Era un món fosc, boirós i opressiu. Hi havia un fum espès i fosc que es movia lentament, com una boira molt densa, per arreu. No veia gran cosa, però no calia: ho intuïa, unes grans masses sorolloses i amb parts mòbils que amb prou feines deixaven entre elles estrets passadissos laberíntics pels quals havia de passar jo per anar a la meva fita. El meu sarró, el magnetòfon, m'urgia imperiosament que dugués a terme la missió encomanada.

nada. La meva porta no era l'única de sortida de l'Edifici: n'hi havia moltes més que s'obrien ara i adés i veia gent córrer, entre la boira negra i els pesants volums que omplien l'espai dels sorolls més estridents, cap als seus objectius. El pitjor de tot, però, no era el fum o les màquines espaordidores i eixordants, sinó les descàrregues elèctriques que il·luminaven instantàniament els indrets, les contínues explosions que aquí i allà es produïen seguit, seguit. I qui sap si no hi havia també fugues d'energia atòmica que ens podien esborrar de la superfície en una milionèsima de segon... Una descàrrega elèctrica va esclatar ben a prop meu, no sé si producte d'una guspira que va saltar d'una de les màquines, i va enxampar un pobre desgraciat que, amb el seu sarró i la seva careta, corria cap al lloc que li havien assignat. La careta! L'aire era molt enrarit i gairebé irrespirable i m'havia oblidat de posar-me-la. La duia penjada al cenyidor. Me la vaig posar i vaig llançar-me al laberint buscant el lloc que em corresponia. Havia de comprovar si un tros —el meu— d'uns cinquanta metres de cinta transportadora funcionava sense problemes, si hi havia alguna peça deteriorada o a punt de ser substituïda i, en aquest cas, substituir-la amb recanvis que hi havia al sarró. Si de cas no podia arreglar-ho jo, havia de posar en marxa un dels monitors de vigilància que hi hauria en el tros que em corresponia per tal que la gent de din-tre es fes càrrec de la mena d'avaria i de la reparació que era necessària. La meva missió, doncs, era arreglar o prevenir les possibles avaries i deixar sense problemes actuals o futurs immediats el meu sector. Es tractava de la cinta hermètica que transportava productes naturals d'un dels tancs de cultius hidropònics a la

planta automàtica d'elaboració —tot a l'exterior era automàtic, des de l'aprofitament de l'energia primària fins a la manufacturació i la preparació de productes d'ús i de consum, tot, menys la reparació i la revisió de les màquines automàtiques, és clar. Hi havia perill, massa perill, en el meu trajecte, en tots els trajectes i totes les missions de l'exterior. Ho vaig entendre llavors. Ara. Ho he entès. No tornaré mai més a l'Edifici. Ni jo ni ningú. No hi ha camí de tornada. No està calculat. No tinc imprès, en el subconscient, cap trajecte de tornada. A més, les portes només deuen obrir-se en una direcció: la que permet a la gent sortir, però no la que permetria l'entrada. He reeixit a arribar al meu sector. I he fet la meua feina. A consciència. Segur que en el que a mi em pertoca la cinta transportadora no s'aturarà. D'altra banda no és usual trobar-se amb problemes que l'enviat no pugui solucionar amb rapidesa i eficiència. Així està calculat. Tant li fa, però, segur que aviat vindrà algú altre a revisar el meu sector de nou. I quan m'he volgut alçar per provar de desfer el camí, no he pogut. Deu ser l'aire. Fa estona que, malgrat la careta, em costa respirar, que m'escomet una estranya somnolència. Ja he perdut el compte dels companys que he vist morir trossejats per una explosió, aixafats per una d'aquestes parts mòbils de les màquines que es mouen inexorablement, carbonitzats per una descàrrega elèctrica. Però molts, imagino, deuen haver reeixit, com jo, en el que els havien encomanat i s'han trobat amb una altra mena de mort. I no para de sortir gent de l'Edifici. Gent cap a les reparacions. Gent cap a la mort. Cal enviar gent a la mort per mantenir la maquinària en funcionament perquè l'Edifici es mantingui viu, perquè

vagi naixent gent nova per enviar-los, quan siguin prou forts, a la mort per mantenir les màquines en funcionament perquè mantinguin l'Edifici viu... Tot és perfecte. Han pensat en tot. Fins i tot en aquest magnetòfon que hi ha al sarró perquè si et ve de gust puguis esmerçar els teus últims minuts a explicar la teva història, milions de vegades repetida i que ningú mai no escoltarà perquè... qqq... ee... e.

(1975/76)